Arkusz ćwiczeniowy – opracowanie własne na podstawie wymagań egzaminacyjnych. Układ, typy zadań i zasady oceniania odpowiadają arkuszowi CKE (Formuła 2023). Mapa szczegółowa jest mapą fikcyjną wygenerowaną na potrzeby ćwiczeń.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

miejsce na naklejkę
(imię, nazwisko, klasa)

EGZAMIN MATURALNY

Z GEOGRAFII

POZIOM ROZSZERZONY

PRÓBNY ARKUSZ · ZESTAW 4 · FORMUŁA 2023

DATA: .....

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

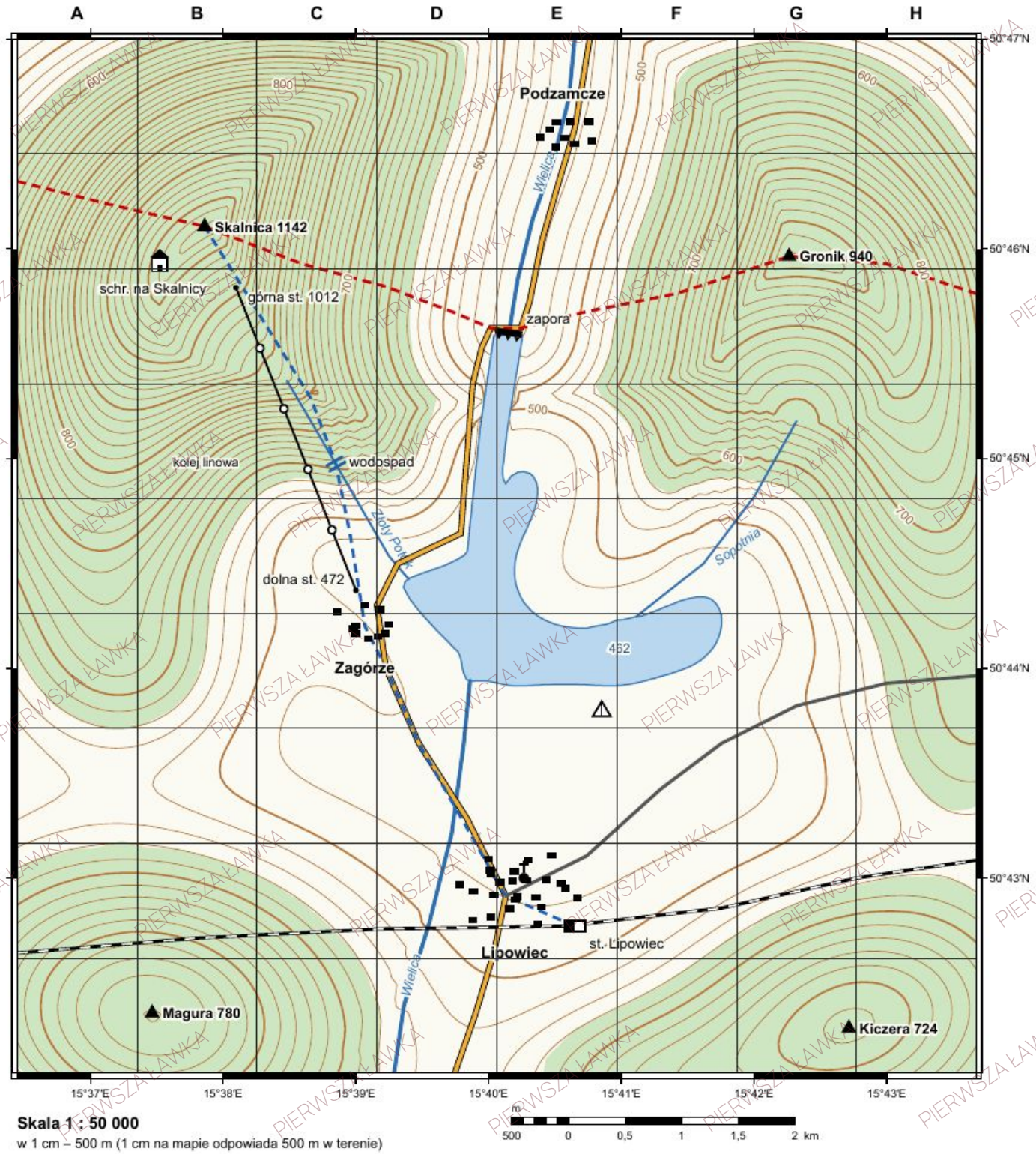
1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera **22 strony** (zadania 1–30) oraz mapę szczegółową (strona 2). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin. Mapę możesz oderwać, a po zakończeniu pracy włóż ją do arkusza.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Symbol ▦ zamieszczony przy zadaniu zamkniętym oznacza, że rozwiązanie tego zadania musisz przenieść na kartę odpowiedzi (ostatnia strona arkusza). Ocenie podlegają wyłącznie odpowiedzi zaznaczone na karcie odpowiedzi.
4. Odpowiedzi do zadań zamkniętych zaznacz na karcie odpowiedzi: zamaluj pola do tego przeznaczone; błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.
5. Odpowiedzi do pozostałych zadań zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora (na marginesie przy zadaniach).
8. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
9. Możesz korzystać z linijki i kalkulatora prostego (potrzebne do rozwiązania zadań) oraz z lupy.

Arkusz przygotowany do celów ćwiczeniowych na podstawie wymagań egzaminacyjnych z geografii (podstawa programowa – zakres rozszerzony, wersja obowiązująca od 1 IX 2024 r.)
oraz Informatora CKE o egzaminie maturalnym z geografii od roku szkolnego 2024/2025. Nie jest materiałem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Podgląd • Pierwsza Ławka

MAPA SZCZEGÓŁOWA

Fragment kotliny śródgórskiej ze zbiornikiem zaporowym na Wielicy – mapa turystyczno-topograficzna (fikcyjna). Liczba na zbiorniku oznacza wysokość lustra wody w m n.p.m.

Skala 1 : 50 000

w 1 cm – 500 m (1 cm na mapie odpowiada 500 m w terenie)

m 500 0 0,5 1 1,5 2 km

Objaśnienia

- poziomice co 20 m (pogrubione co 100 m)
- rzeka, potok
- jezioro, zbiornik wodny (liczba – wysokość lustra wody w m n.p.m.)
- las
- zabudowa
- droga główna
- droga lokalna
- linia kolejowa
- szlak turystyczny pieszy (w kolorze szlaku)
- kolej linowa
- szczyt (wysokość w m n.p.m.)
- punkt wysokościowy (wysokość w m n.p.m.)
- kościół
- schronisko turystyczne
- pole namiotowe
- stacja kolejowa
- zapora wodna
- wodospad

Mapa fikcyjna – opracowanie własne na potrzeby arkusza ćwiczeniowego.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadania od 1. do 9. odnoszą się do obszaru przedstawionego na mapie szczegółowej.

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Długość trasy kolei linowej między dolną stacją w Zagórzu a górną stacją pod Skalnicą, zmierzona na mapie w linii prostej (w rzucie poziomym), wynosi w terenie około

A. 1,4 km.
B. 2,1 km.
C. 3,7 km.
D. 2,9 km.

1.
0–1

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie mapy oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Wodospad na Złotym Potoku leży w polu C4.	**P**	**F**
2.	Schronisko na Skalnicy leży na północno-wschodnim stoku tego szczytu.	**P**	**F**

2.
0–1

Zadanie 3. (0–1)

Na podstawie mapy oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Szczyt Skalnicy wznosi się ponad 700 m nad lustro wody Jeziora Lipowieckiego.	**P**	**F**
2.	Wielica na odcinku od zapory do Podzamcza płynie w kierunku północnym.	**P**	**F**

3.
0–1

Zadanie 4. (0–2)

Czas urzędowy zimowy w Polsce (czas środkowoeuropejski) jest czasem słonecznym średnim południka 15°E.

Odczytaj z mapy długość geograficzną zapory z dokładnością do 1′, a następnie oblicz, o której godzinie czasu środkowoeuropejskiego Słońce góruje nad zaporą. Przyjmij, że Ziemia obraca się o 1° w ciągu 4 minut, i pomiń różnicę między czasem słonecznym prawdziwym a średnim. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

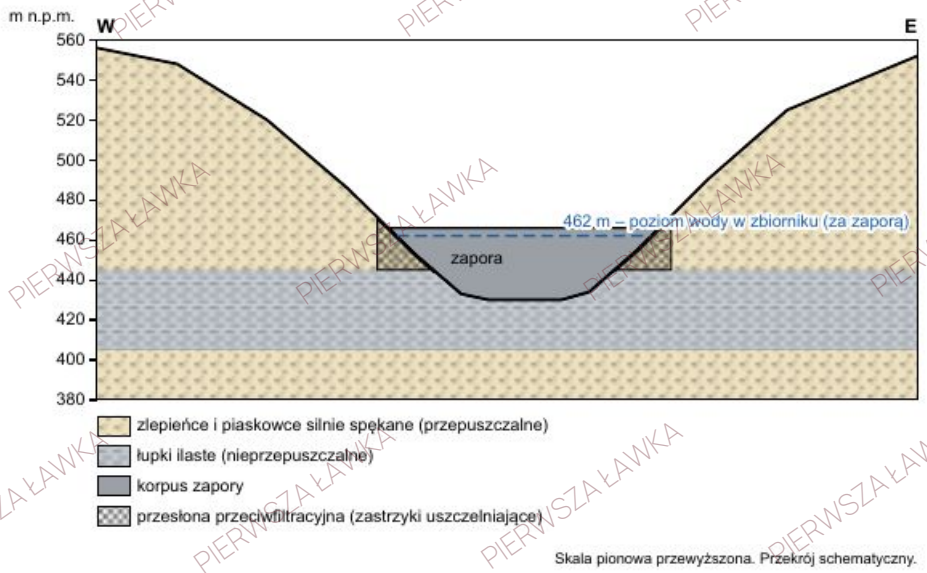
Godzina górowania Słońca nad zaporą: .....

4.
0–1–2

Podgląd • Pierwsza Ławka

Informacja do zadań 7.–8.

Na rysunku przedstawiono uproszczony przekrój budowy geologicznej doliny Wielicy wzdłuż osi zapory (z zachodu na wschód). Warstwy skalne zalegają poziomo; strop łupków ilastych leży na wysokości ok. 445 m n.p.m. W zboczach doliny wykonano przesłonę przeciwfiltracyjną – pas skał uszczelnionych zastrzykami z zaczynu cementowego.

Skala pionowa przewyższona. Przekrój schematyczny.

Zadanie 7. (0–1)

Poniżej zapory, na obu zboczach doliny Wielicy, na wysokości ok. 445 m n.p.m. występuje szereg źródeł. Na podstawie rysunku wyjaśnij, dlaczego źródła występują właśnie na tej wysokości.

.....

.....

.....

7.
0–1

Zadanie 8. (0–2)

Wyjaśnij, w jakim celu przesłonę przeciwfiltracyjną wykonano w zboczach doliny między wysokością stropu łupków a koroną zapory i doprowadzono ją do warstwy łupków. Przedstaw jeden skutek, jaki mogłoby mieć pominięcie tej przesłony.

Cel:

.....

.....

Skutek:

.....

8.
0–1–2

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 9. (0–2)

Zimą, w czasie bezwietrznej, wyżowej pogody z bezchmurnym niebem, w Lipowcu często notuje się niższą temperaturę powietrza i znacznie wyższe stężenie pyłów zawieszonych niż na zboczach otaczających kotlinę, położonych ok. 200–300 m wyżej.

Wyjaśnij, dlaczego w opisanych warunkach w Lipowcu jest chłodniej i powietrze jest bardziej zanieczyszczone niż na zboczach kotliny. W odpowiedzi odnieś się do położenia Lipowca widocznego na mapie (ukształtowanie terenu wokół miejscowości odczytane z poziomic) oraz do zjawisk zachodzących w dolnej warstwie atmosfery.

.....

.....

.....

.....

9.
0–1–2

Informacja do zadań 10.–12.

W tabeli przedstawiono dane klimatyczne dwóch stacji meteorologicznych w Tatrach (normy z lat 1991–2020).

Stacja	Wysokość, m n.p.m.	Średnia roczna temperatura powietrza, °C	Średnia roczna suma opadów, mm
Zakopane	852	6,2	1145
Kasprowy Wierch	1990	0,1	1764

Źródło: IMGW-PIB, normy klimatyczne 1991–2020; wysokości stacji – Rocznik Meteorologiczny 2024, tab. 3.

Zadanie 10. (0–1)

Oblicz średni spadek temperatury powietrza na każde 100 m wysokości między Zakopanem a Kasprowym Wierchem. Wynik podaj z dokładnością do 0,01 °C. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Spadek temperatury: .....

10.
0–1

Zadanie 11. (0–1) ▦

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Kasprowy Wierch leży w piętrze roślinnym Tatr nazywanym

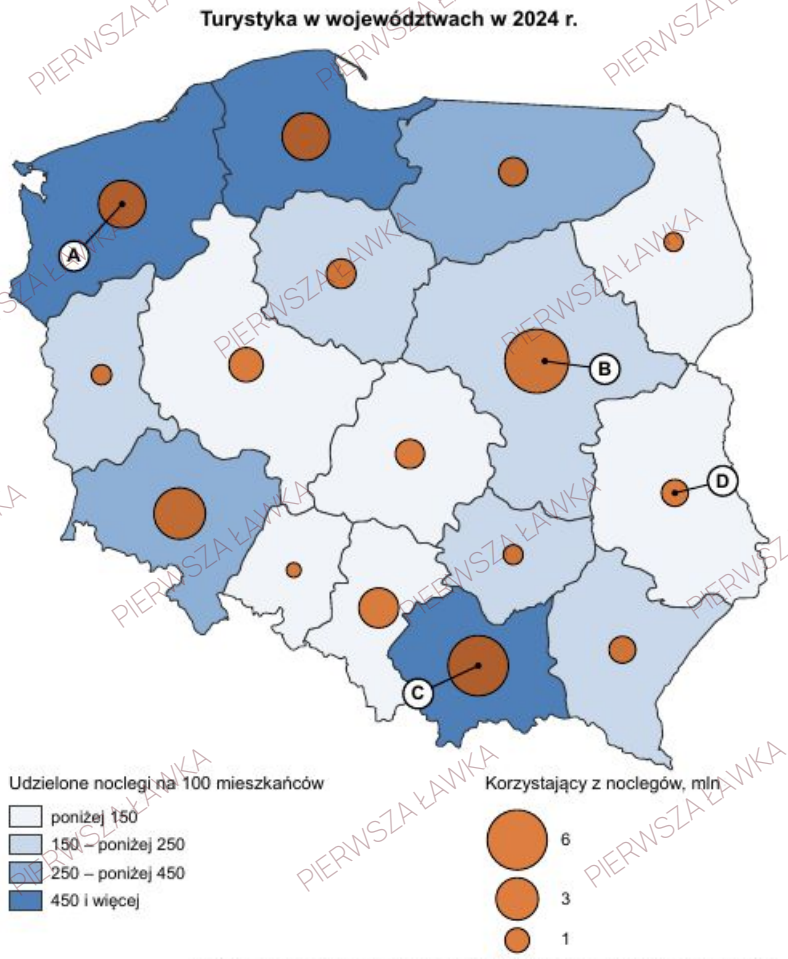
A. piętrem hal (alpejskim).
B. piętrem kosodrzewiny.
C. reglem górnym.
D. reglem dolnym.

11.
0–1

Podgląd • Pierwsza Ławka

Informacja do zadań 14.–15.

Na mapie przedstawiono wskaźnik liczby udzielonych noclegów na 100 mieszkańców (kartogram; średnia dla Polski – 260) oraz liczbę korzystających z noclegów (kartodiagram) w turystycznych obiektach noclegowych w województwach w 2024 r. Literami A–D oznaczono wybrane województwa.

Źródło: obliczenia na podstawie danych GUS (Turystyka w 2024 r.; ludność 31.12.2024).

Województwo	Korzystający z noclegów, tys.	Udzielone noclegi, tys.
zachodniopomorskie	3786,3	16 524,8
mazowieckie	6869,3	11 144,9

Źródło: GUS, Turystyka w 2024 r., tabl. II/9 i II/13.

Zadanie 14. (0–2)

Przyporządkuj opisom województwa oznaczone na mapie literami A–D. Wpisz litery w tabelę.

A

B

C

D

Wskaźnik noclegów na 100 mieszkańców ponad 450 – ruch turystyczny w górach i w dawnej stolicy z zabytkami UNESCO.	.....
Najwięcej korzystających z noclegów w kraju, ale wskaźnik noclegów na 100 mieszkańców poniżej przeciętnej – przeważają krótkie pobyty w największej metropolii.	.....
Najwyższy w kraju wskaźnik noclegów na 100 mieszkańców; dominują wielodniowe pobyty wypoczynkowe nad morzem.	.....

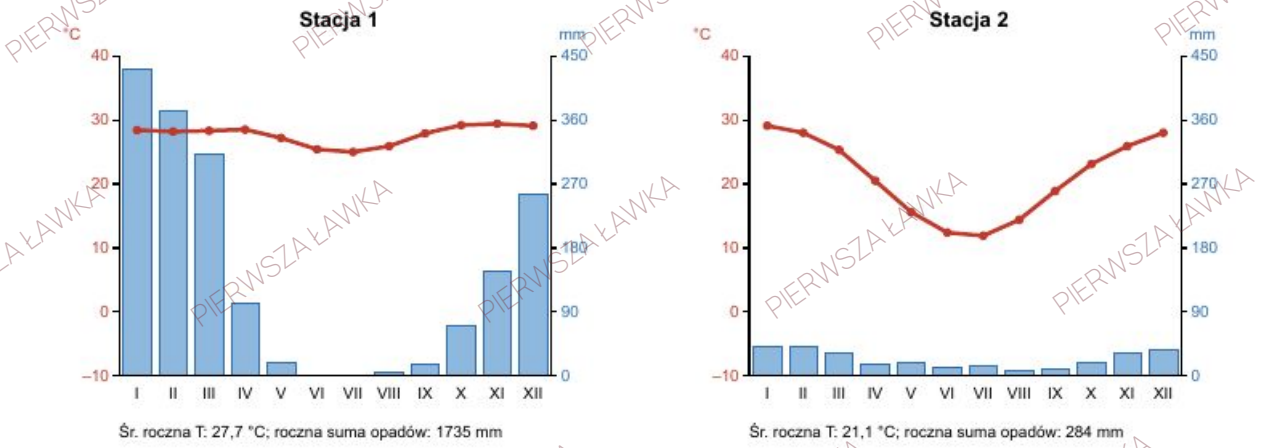
14.
0–1–2

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 21. (0–4)

Poniżej przedstawiono klimatogramy dwóch stacji w Australii: Darwin (12°S, wybrzeże Morza Timor) i Alice Springs (24°S, środek kontynentu).

Źródło danych: Australian Bureau of Meteorology, Climate statistics for Australian locations (Darwin Airport, Alice Springs Airport); temperatura – średnia z miesięcznych maksimów i minimów.

Zadanie 21.1. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B oraz odpowiedź 1., 2. albo 3.

Klimatogram stacji 1 przedstawia klimat

A	Darwin,		**1.**	ponieważ opady są niskie i rozłożone w ciągu roku dość równomiernie.
B	Alice Springs,		**2.**	ponieważ roczna suma opadów przekracza 1700 mm, a ich maksimum przypada na grudzień–marzec.
			3.	ponieważ maksimum opadów przypada na czerwiec–sierpień.

21.1.
0–1

Zadanie 21.2. (0–2)

Wyjaśnij, dlaczego w Darwin od grudnia do marca występuje pora deszczowa, a od czerwca do sierpnia prawie nie ma opadów.

XII–III:

.....

.....

VI–VIII:

.....

.....

21.2.
0–1–2

Zadanie 21.3. (0–1)

Przedstaw dwie przyczyny przyrodnicze, dla których ludność Australii skupia się na wybrzeżach (zwłaszcza w pasie wschodnim i południowo-wschodnim), a wnętrze kontynentu jest prawie bezludne. Wykorzystaj klimatogramy.

1.

.....

.....

2.

.....

.....

21.3.
0–1

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Matura z geografii, poziom rozszerzony. Arkusz 4

Podgląd pokazał 7 z 22 stron. Pełna wersja: 22 stron A4, PDF do druku.

- Próbny arkusz · 60 pkt · 180 minut.
- Z zasadami oceniania.
- Arkusz próbny do egzaminu maturalnego z geografii na poziomie rozszerzonym (termin główny: 14 maja 2027, Formuła 2023).
- Układ, typy zadań i zasady oceniania odpowiadają arkuszom CKE z lat 2023–2026, a wszystkie zadania są zgodne z podstawą programową w brzmieniu obowiązującym w roku szkolnym 2026/20
- Do arkusza dołączona jest barwna mapa szczegółowa w skali 1 : 50 000 (mapa fikcyjna, opracowana na potrzeby ćwiczeń).
- Przybory jak na egzaminie: linijka, kalkulator prosty, lupa.
- Zakres arkusza: 30 zadań numerowanych (41 poleceń), 60 pkt.
- W zestawie arkusz z kartą odpowiedzi (22 str.) i zasady oceniania (29 str.): poprawne odpowiedzi, wymagania z podstawy programowej przy każdym zadaniu, kryteria punktowania jak w k

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/matura-geografia-rozszerzona-probny-arkusz-4